

DEKD – regionalno srečanje 2025

Obnavljam, prenavljam, ohranjamo vsi!

ARHITEKTURNO DEDIŠČINO.

Nataša Ülen, mag. inž. arh., konservatorica

NAŠA
NAVADE,
ŠEGE

NAŠA
PESTROST

NAŠA **ZNANJA**

NAŠA
IDENTITETA

NAŠA
PROSTOR

NAŠA
KONTINUITETA

NAŠA
PRETEKLOST

NAŠA
GRAJENA
KRAJINA

NAŠA
NARAVNA
KRAJINA

...

ZAKAJ DEDIŠČINA?
(izhodiščni pojmi)

Vir: <https://vecer.com/kvadrati/sodobna-gradnja-ni-vse-kar-je-moderno-tudi-funkcionalno-10365518>

ZAKAJ ARHITEKTURNA DEDIŠČINA?

ZATO ARHITEKTURNA DEDIŠČINA!

ZAKAJ **ARHITEKTURNA** DEDIŠČINA?

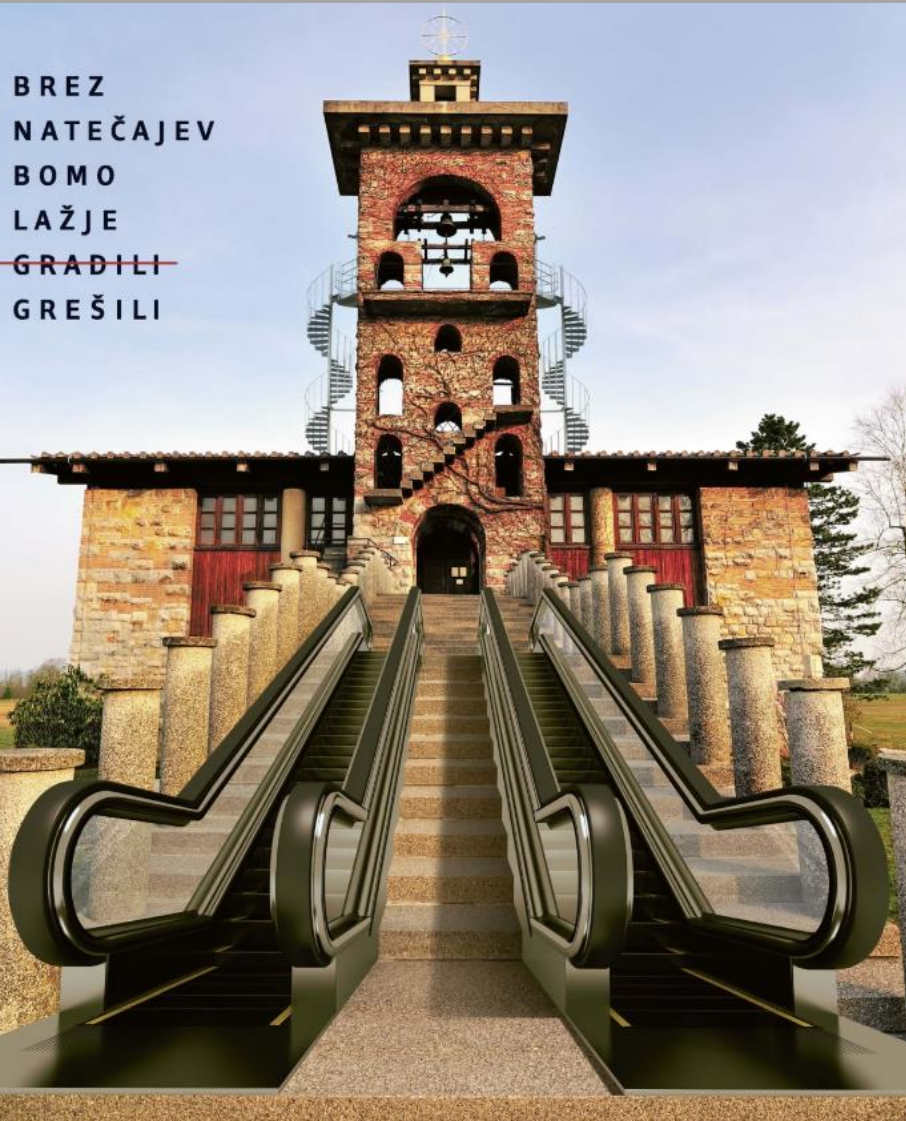
ipensko mesto

ZATO **ARHITEKTURNA** DEDIŠČINA!

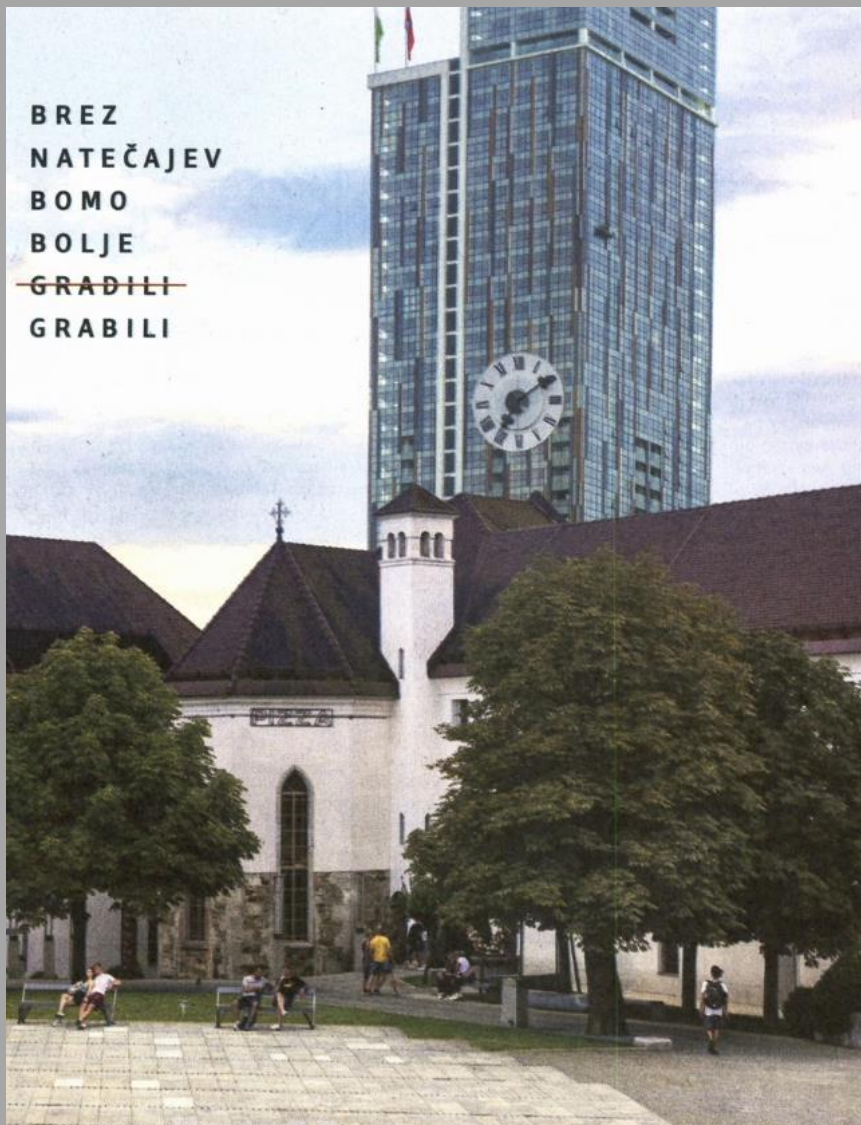

ZATO **ARHITEKTURNA** DEDIŠČINA!

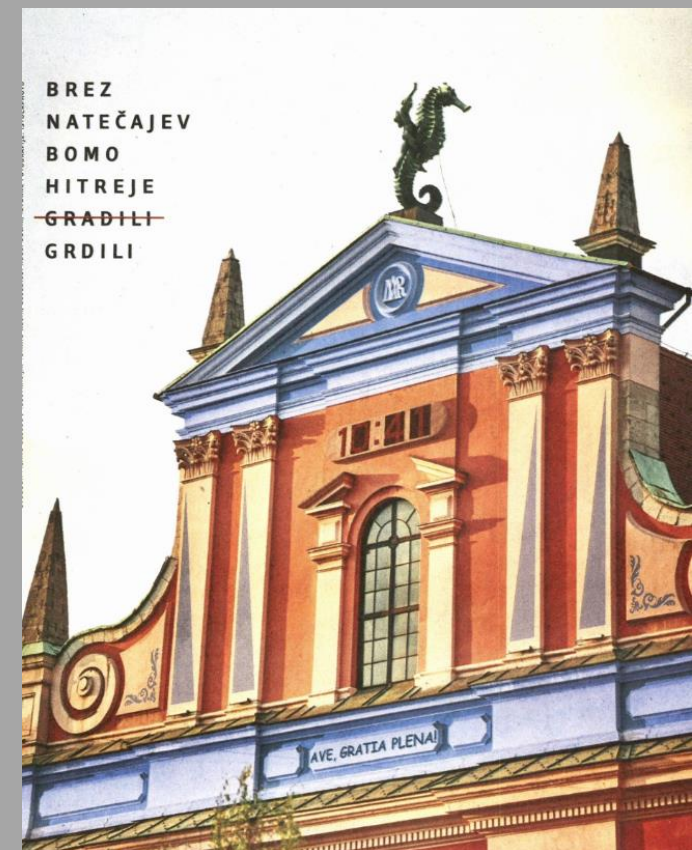
BREZ
NATEČAJEV
BOMO
LAŽJE
~~GRADILI~~
GREŠILI

BREZ
NATEČAJEV
BOMO
BOLJE
~~GRADILI~~
GRABILI

BREZ
NATEČAJEV
BOMO
HITREJE
~~GRADILI~~
GRDILI

<https://zaps.si/vse-novice/majski-medijski-razmisleki-o-posledicah-predlaganega-zakona-o-debirokratizaciji/>

ZATO **ARHITEKTURNA** DEDIŠČINA!

**Kadar gradimo dobro,
gradimo z javnim arhitekturnim
natečajem.**

Arhitekturni natečaj je eden od načinov, s katerimi lahko zagotovimo, da bodo nova gradnja ali prenova obstoječe zgradbe ustrezala zahtevam in pričakovanjem javnosti. Njegov namen je zagotoviti, da bodo nova gradnja ali prenova obstoječe zgradbe ustrezala zahtevam in pričakovanjem javnosti.

Več informacij o arhitekturnih natečajih najdete na spletni strani www.mladina.si.

ZATO ARHITEKTURNA DEDIŠČINA!

DOZIDAVA

REKONSTRUKCIJA

OBNOVA

NADZIDAVA

PRENOVA

OHRANITEV

POSTOPKI POSEGOV

»oživljanje« so dejavnosti, ki omogočajo vključevanje dediščine v sodobno življenje, njeno trajnostno uporabo in uživanje v njej s ciljem doseči ustrezno uravnoteženost med varovanjem dediščine in razvojem;

»obnova« so različne vrste posegov, zlasti z vidika materialov in tehnologij, ki zagotavljajo obstoj dediščine ob hkratnem upoštevanju značilnosti, sestavin in značaja dediščine

»prenova« je sklop različnih dejavnosti z gospodarskega, socialnega, tehničnega in kulturnega področja, s pomočjo katerih se ob ustreznem prostorskem načrtovanju zagotovita obstoj in oživljanje dediščine;

»varovanje« je takšno ravnanje z dediščino, ki z redno skrbjo in vključujočim pristopom omogoča obstoj dediščine in njeno uporabo posamezniku, skupinam in skupnosti

»ohranjanje« so dejavnosti, ki so namenjene spoznavanju in razumevanju lastnosti dediščine, zagotavljanju ali povečanju njene zaščite in njeni obnovi oziroma ki so usmerjene v preprečevanje uničenja dediščine in podaljševanje njenega obstoja, kot tudi dejavnosti, ki so povezane s prenašanjem in negovanjem nesnovnih tradicij, izročil in znanj, ki so namenjene varovanju nesnovne dediščine v sodelovanju z njenimi nosilci;

Arhitekturna dediščina gre „naprej“!

OBNOVA

Staro je „nobel“!

OBNOVA

Arhitekturno dediščino lahko uporabimo tudi nekoliko drugače!

PRENOVA

Staro „živi“!

REKONSTRUKCIJA

Stari objekti so lahko „moderni“!

REKONSTRUKCIJA, OBNOVA

Spoštujmo prostor ob dediščini!

NOVOGRADNJE (OB DEDIŠČINI)

Obnova in prenova je KUL!

OHRANITEV!

EVIDENTIRANJE – IDENTIFICIRANJE = KRITIČNA OPREDELITEV

Sakralna
Profana:

- grajska,
- podeželska,
- 20. stoletje...

Poglejmo in vidimo – kaj vse imamo, da lahko ohranimo!

PRIMERI NALOG ZA OŠ

Likovna umetnost: pregled pred in po – izdelava igralnih kart „spomin“

Naša arhitekturna dediščina je pestra!

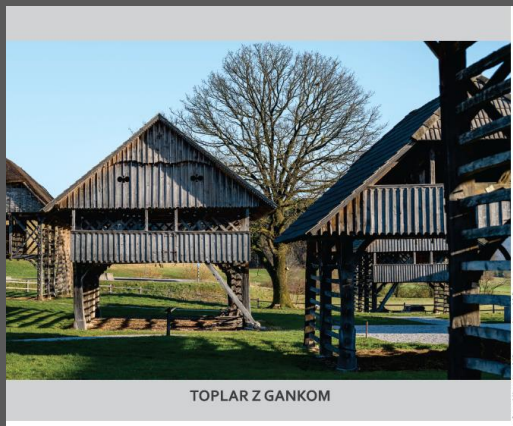
PRIMERI NALOG ZA OŠ

Zgodovina: pogovor o pokrajinah in različnosti arhitekturnih krajin – izdelava plakatov/kolažev... primernih in neprimernih posegov, spreminjanje iz primerne prenove v neprimerno ali obratno... iskanje primerov po naselju/občini – RAZVIJANJE KRITIČNEGA ODNOSA

**Igra
lepljenje
elementov
po nareku**

IZREŽI VESE ARHITEKTURNE ELEMENTE PO OBIČAJU IN JAVI PO NAREKU UČITELJA IZ LEPILOM NALEPI NA USTREZNO MESTO NA PODLOGO.

Igra dvojic

PRIMERI NALOG ZA OŠ

Igra pojmov

Tehnika, računalništvo: izdelava maket/3D rekonstrukcij

Obnova in prenova sta zabavni!

PRIMERI NALOG ZA OŠ

KRITIČNO MIŠLJENJE in **SPOZNANJE**, da je vredno ohranjati!

Staro je lahko lepo!

PRIMERI NALOG ZA OŠ

KRITIČNO MIŠLJENJE in SPOZNANJE, da je vredno ohranjati!

Napake se lahko odpravi!

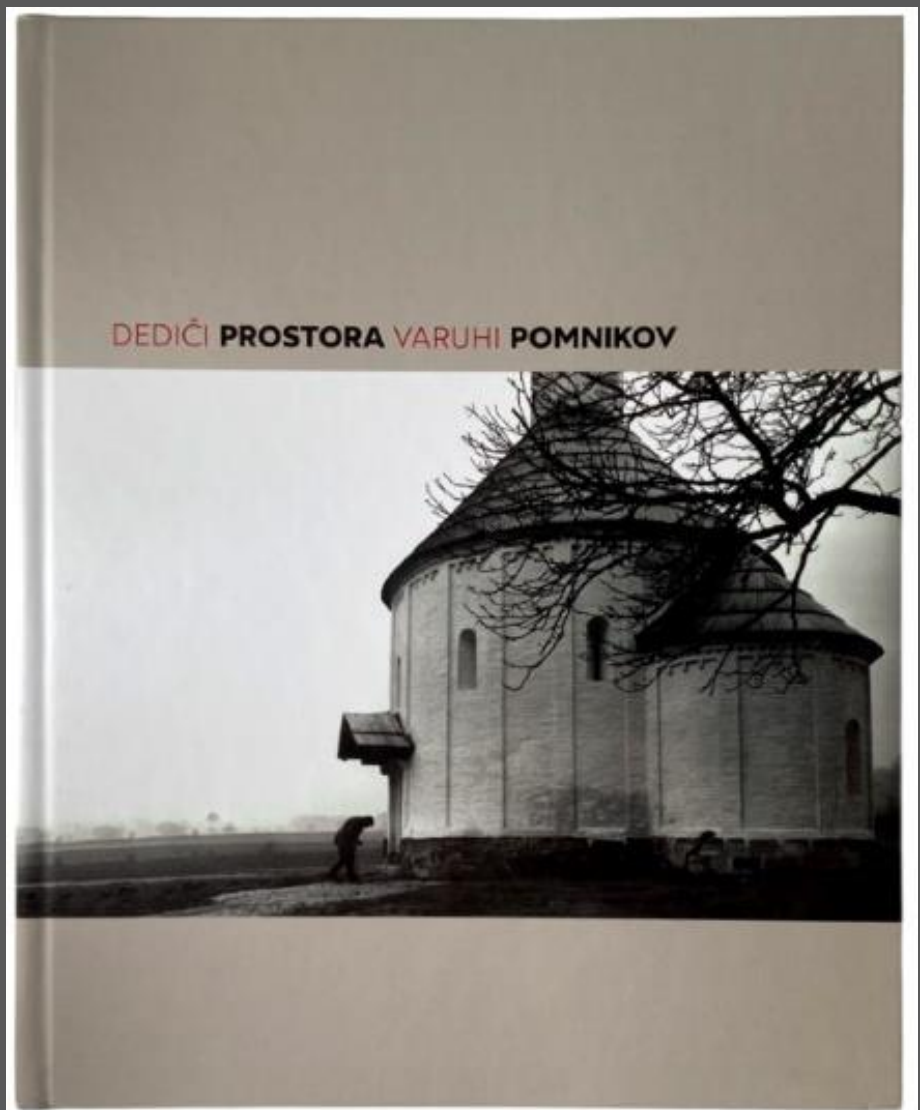

PRIMERI NALOG ZA OŠ

ZVKDS in Restavratorski center Ljubljana

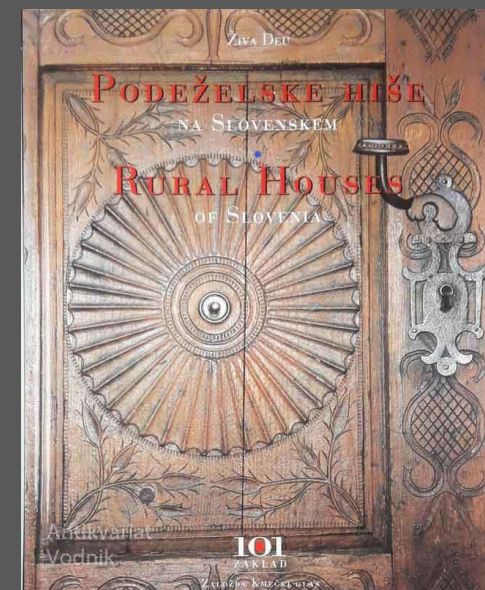
Restavratorstvo Šentjošt

Gnom, ohranjanje kulturne dediščine d.o.o.

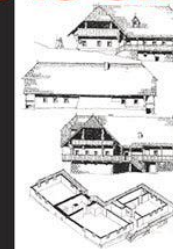
Pdf:

<https://www.zvkds.si/sites/www.zvkds.si/files/uploads/files/publication/dedici-prostora-all-spread-lr.pdf>

borut juvanec

SLOVENIJA
ARHITEKTURA
DEDIŠČINA

PRIMERI NALOG ZA OŠ

Hvala za pozornost!

natasa.ulen@zvks.si